

Kennisakkoord 4:

Onderzoek naar duurzame energielandschappen

“Deens eiland als
inspiratiebron voor
Goeree-Overflakkee”

Ir. Rudi van Etteger | MA Universitair Docent Landschapsarchitectuur, WUR

Ir. Renée de Waal | AIO landschapsarchitectuur, WUR

Dr. Dipl. Ing. Sven Stremke | Universitair docent landschapsarchitectuur, WUR

Het atelier Landscape Architecture and Planning van de WUR koppelde het onderzoeksthema Duurzame energielandschappen aan het voorbeeldproject van Mooi Nederland: 'Beleef het op Goeree-Overflakkee!'.

Duurzame energielandschappen in Zeeland, Denemarken en Zweden

De samenwerking tussen het programma Mooi Nederland en Wageningen University is begonnen in de zomer van 2010. Twee onderzoekers van de leerstoelgroep Landschapsarchitectuur waren toen betrokken bij de voorselectie van inzendingen voor de categorie 'identiteit van energielandschappen'.

Het vormgeven van duurzame energielandschappen is al enige jaren een belangrijk onderzoeksthema aan Wageningen University. Het Mooi Nederland-voorbeeldproject 'Beleef het op Goeree-Overflakkee!' leende zich goed voor het masteratelier, omdat de

onderzoeksvragen zich richtten op de regionale schaal, op het inzetten van een mix van duurzame energiebronnen en op de landschapsbeleving door zowel bewoners als bezoekers van het eiland. De opgave is hier nadrukkelijk niet alleen om te onderzoeken hoe zoveel mogelijk duurzame energie uit het landschap gehaald kan worden, maar ook hoe de overgang naar duurzame energie kansen biedt voor ruimtelijke ordening en een mooier eiland voor zowel bewoners als recreanten en toeristen. Studenten met de specialisaties Landschapsarchitectuur, Ruimtelijke planning en Sociaal-ruimtelijke analyse konden dus goed uit de voeten met de onderzoeksvragen. Het onderzoeksgebied behelsde tevens het naburige eiland Schouwen-Duivenland. Een studiereis naar Denemarken en Zweden, waarbij het duurzame energie-eiland Samsø is bezocht, diende ter inspiratie.

De methode die gehanteerd is in het atelier berust op een zogenoemd 'vijfstappenplan' (Stremke, 2010), waarin achtereenvolgens:

-
- 1 de huidige condities worden geanalyseerd
 - 2 kortetermijnontwikkelingen in kaart worden gebracht
 - 3 mogelijke toekomstige ontwikkelingen in de vorm van scenario's worden uitgewerkt
 - 4 integrale ruimtelijke visies worden gemaakt
 - 5 waaruit tenslotte ruimtelijke interventies kunnen worden voorgesteld.

De eerste vier stappen hebben de studenten in groepsverband doorlopen, waarna iedere student individueel een uitwerking heeft gemaakt van een interventie.

Alle resultaten zijn gedeeld met het Intergemeentelijke Samenwerkingsverband Goeree-Overflakkee en de gemeente Schouwen-Duiveland, die daaruit kennis en inspiratie halen voor toekomstige energietransities op de eilanden.

